

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΛΑΤΙΝΙΚΑ – ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ 2026

Η επιλογή των αποσπασμάτων (από τα κείμενα 35 και 49 του σχολικού εγχειριδίου) αφορά δύο πολύ γνωστά και «δουλεμένα» αποσπάσματα:

Η μετάφραση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερες συντακτικές δυσκολίες.

2. Γραμματεία & Ετυμολογία (B1, B2)

Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου κάλυπταν βασικά εισαγωγικά κεφάλαια (Έπος/Βεργίλιος, Θέατρο/Κωμωδία, Ιστοριογραφία, Αύγουστος). Ήταν σαφείς και δεν άφηναν περιθώρια παρερμηνειών για τον καλά προετοιμασμένο μαθητή.

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα άσκηση, καθώς ξεφεύγει από την απλή αντιστοίχιση λέξεων του κειμένου με τυχαίες ελληνικές. Η σύνδεση του *dotem* με την προδοσία (κοινή ινδοευρωπαϊκή ρίζα *do-*) και του *secrēto* με τον επικριτικό (ρίζα *κρι-*) απαιτούσε από τον υποψήφιο να έχει κατανοήσει τη βαθύτερη συγγένεια των δύο γλωσσών και όχι απλώς να έχει απομνημονεύσει τη λίστα του σχολικού βιβλίου.

3. Γραμματική Παρατήρηση (Γ1, Γ2)

Ζητήθηκαν κλασικοί αλλά απαιτητικοί τύποι, όπως η γενική πληθυντικού των τριτόκλιτων (*dotium*), η κλητική του *populus* (*popule*), και οι βαθμοί του επιθέτου *aequum* (*aequius*, *aequissimum*), όπου έπρεπε να διατηρηθεί το ουδέτερο γένος και η πτώση. Ιδιαίτερης προσοχής έτυχε η αντωνυμία *id*, όπου ζητήθηκε τύπος στον άλλο αριθμό και άλλο γένος (*earum*).

Η άσκηση Γ2α στις μετοχές ήταν εξαιρετική, καθώς ζητούσε τον εντοπισμό τους και τη μετατροπή τους σε απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή. Εδώ ο φιλόλογος έπρεπε να διδάξει σωστά τα αποθετικά ρήματα (*elābi*, *molīri*). Στο Γ2β, τύποι όπως η προστακτική μέλλοντος του *conferre* (*conferto*) και η υποτακτική ενεστώτα του *discedere* (*discedāmus*) αποτέλεσαν τα παραδοσιακά «φίλτρα» για τον απόλυτο άριστα.

4. Συντακτικό (Δ1, Δ2) - Το σημείο διαφοροποίησης

Το συντακτικό αποτελεί, όπως πάντα, το βαρόμετρο της εξέτασης.

Δ1α Κάλυψε όλο το φάσμα (ποιητικό αίτιο, κατηγορούμενο, παράθεση, αντικείμενο/υποκείμενο απαρεμφάτου). Η αναγνώριση του *curāri* ως αντικειμένου του *placuit* (ή υποκειμένου στην απρόσωπη έκφραση *placuit*) απαιτούσε ακρίβεια ορολογίας.

Δ1β Μια πολύ όμορφη άσκηση που έλεγξε τις ιδιαιτερότητες των ονομάτων πόλεων (χρήση γενικής τοπικής για τη *Romae* και αφαιρετικής χωρίς πρόθεση για τα *Athenis* και *Carthagine*).

Δ2α Η πλήρης αιτιολόγηση του ιστορικού *cum* (χρονικός/αιτιολογικός σύνδεσμος, υποτακτική υπερσυντελικού λόγω ιστορικού χρόνου και προτερόχρονου) είναι η κλασική ερώτηση θεωρίας συντακτικού. Η **σύμπτυξη** σε μετοχή, ωστόσο, έκρυβε τη μεγαλύτερη δυσκολία του διαγωνίσματος: το ρήμα *cognovisset* έπρεπε να τραπεί σε μετοχή παθητικού παρακειμένου, δημιουργώντας μια δομή που λειτουργεί ως νόθο αφαιρετική απόλυτη (*consilio... cognito*), καθώς η λατινική στερείται ενεργητικής μετοχής παρακειμένου.

Δ2β Η αντικατάσταση του γερονδιακού με τελική πρόταση, σουπίνο και εμπρόθετη γενική γερονδίου/γερονδιακού ήταν μια καθαρή, τεχνική άσκηση μετασχηματισμού, που επιβραβεύει τη μεθοδικότητα.

Τα θέματα δεν είχαν σκοπό να εξοντώσουν τον μαθητή με ακραίες εξαιρέσεις της γραμματικής (όπως σπάνια ανώμαλα ουσιαστικά), αλλά να ελέγξουν αν ο υποψήφιος μπορεί να σκεφτεί δομικά: να αναγνωρίσει τον μηχανισμό των πτώσεων, τη σύναξη των μετοχών και τη λογική της ακολουθίας των χρόνων. Ένας άριστα προετοιμασμένος μαθητής μπορούσε να αγγίξει το 100%, ενώ η σωστή διαχείριση του χρόνου (3 ώρες) ήταν υπεραρκετή.